

ELEMENTAIRE BEDRIJFSADMINISTRATIE MBO 3

Deel I De boekhoudcyclus

Hoofdstuk 4 van 15

BTW en afschrijving in het grootboek

Inhoud

- 4.1 Btw en btw-tarieven
- 4.2 Te betalen btw
- 4.3 Te verrekenen btw
- 4.4 Af te dragen btw
- 4.5 Btw en buitenland
- 4.6 Afschrijvingen op duurzame productiemiddelen (inleiding)
- 4.7 Begrippen

Op de site www.mbo-economie.nl kun je downloaden:

- Opgaven en theorievragen lesbrief 4 Btw en afschrijving in het grootboek
- Werkbladen lesbrief 4 Btw en afschrijving in het grootboek

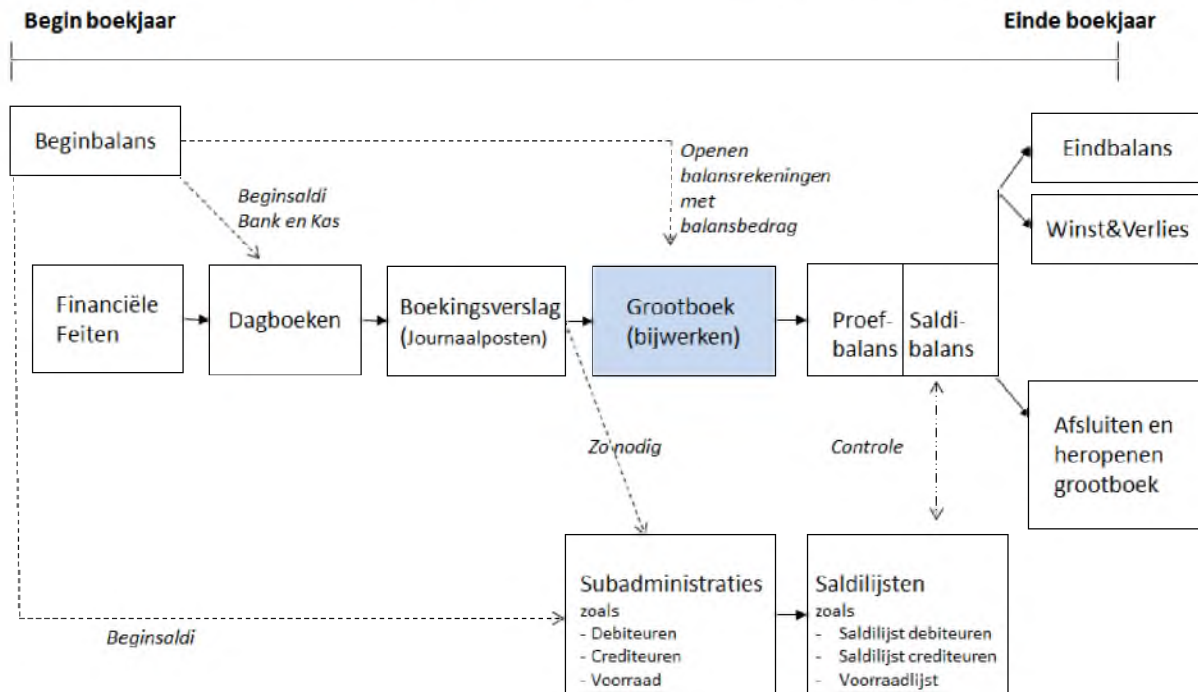
De inhoud van deze publicatie is zo veel mogelijk afgestemd op de specifieke boekhoudkundige kennisvereisten voor het beroep van financieel administratief medewerker (mbo kwalificatiedossier financieel administratieve beroepen; niveau 3). Maar deze vereisten zijn voor meerdere interpretaties vatbaar en het is daarom lang niet altijd duidelijk of een bepaalde boeking nu wel of niet tot de vereisten behoort. Een onderdeel dat in deze publicatie niet meer aan de orde komt is het maken van collectieve journaalposten vanuit dagboeken in een handmatige boekhouding.

De publicatie is gemaakt door één persoon en het is daarom onvermijdelijk dat er fouten en omissies in de publicatie voorkomen. Mail fouten, vragen en opmerkingen naar: gcsslingerland@gmail.com
Voor de andere hoofdstukken van deze publicatie zie: www.mbo-economie.nl

Versie 1.1
September 2018

H4 Btw en afschrijving in het grootboek

Boekhoudcyclus geautomatiseerde boekhouding

Te betalen btw

Een bedrijf moet over zijn verkopen (omzet) btw in rekening brengen aan zijn klanten. De btw die een bedrijf ontvangt moet het weer betalen aan de Belastingdienst en daarom wordt deze btw geboekt op grootboekrekeningen: Te betalen btw.

Te verrekenen btw

Als een bedrijf iets inkoop betaalt het daarover btw aan zijn leverancier, maar die btw kan een bedrijf weer verrekenen met (in mindering brengen op) de btw die het aan de Belastingdienst moet betalen. Die btw wordt geboekt op rekeningen: Te verrekenen btw.

Af te dragen btw

Aan het einde van een periode moet een bedrijf aan de Belastingdienst betalen: alle bedragen aan Te betalen Btw minus alle bedragen aan Te verrekenen btw. Het bedrag aan btw dat per saldo aan de Belastingdienst moet worden betaald komt te staan op de rekening Af te dragen btw.

Afschrijving duurzaam productiemiddel

Afschrijven op een duurzaam productiemiddel is het in de boekhouding opnemen van het feit dat een productiemiddel elk jaar minder waard wordt. Die waardeverminderingen worden veelal op een aparte grootboekrekening 0... Afschrijving geboekt. Dat is een heel speciaal type grootboekrekening: het is een zogenaamde correctierekening.

4.1 Btw en btw-tarieven

De belasting op de toegevoegde waarde (btw) wordt ook wel omzetbelasting genoemd. Een bedrijf is namelijk wettelijk verplicht om over het bedrag aan verkopen (omzet) een belasting in rekening te brengen aan zijn klanten en die belasting te betalen aan de Belastingdienst. De hoogte van het belastingtarief (btw-tarief) hangt af van het soort goederen of diensten dat het bedrijf verkoopt.

Goederen en diensten met 21% btw (btw hoog)

Het algemene tarief (hoge tarief) van 21% geldt in beginsel voor alle goederen en diensten. Dit tarief wordt het algemene tarief genoemd omdat het 6%-tarief en het 0%-tarief alleen in bijzondere gevallen mogen worden toegepast.

Goederen en diensten met 6% btw (btw laag)

Tot de goederen met 6% BTW behoren onder andere: agrarische producten, water, voedingsmiddelen, geneesmiddelen en boeken en kranten.

Tot de diensten die onder het 6%-tarief vallen behoren onder andere: het vervoeren van personen, het herstellen van fietsen / kleding / schoenen, het bieden van kampeergelegenheid of logies en diensten in de sportsfeer.

Goederen en diensten met 0% btw

Als goederen worden uitgevoerd naar een ander EU-land, dan geldt het 0%-tarief. Ook diensten kunnen soms onder het 0%-tarief vallen. Een bedrijf mag de btw over de inkoop die het doet voor de producten en diensten die het verkoopt en waarvoor het 0%-tarief geldt gewoon terugvorderen van de belastingdienst.

Vrijgesteld van btw

In een aantal gevallen is het leveren van goederen of het verlenen van diensten vrijgesteld van btw. Tot de vrijgestelde goederen en diensten behoren onder andere: onroerende zaken, gezondheid, geld, verzekeringen en onderwijs. Over deze goederen en diensten hoeft een bedrijf geen btw in rekening te brengen aan zijn klanten. Maar dan mag dat bedrijf ook géén btw van de Belastingdienst terugvorderen over de inkoop die het heeft gedaan voor de goederen en diensten die zijn vrijgesteld van btw.

4.2 Te betalen btw

Als een bedrijf goederen of diensten verkoopt dan moet het bedrijf over de verkoopwaarde (omzet) btw in rekening brengen aan haar klanten. De van de klanten ontvangen btw moet het bedrijf betalen aan de Belastingdienst.

Bedragen aan te betalen btw worden meestal op aparte grootboekrekeningen geboekt afhankelijk van het btw-tarief. Zo zal een bedrijf bedragen aan 21%-btw vaak boeken op een grootboekrekening Te betalen btw hoog en bedragen aan 6%-btw op een grootboekrekening Te betalen btw laag. Dan sluiten de grootboekrekeningen mooi aan bij de btw-aangifte waarbij men deze btw apart moet aangeven.

Een grootboekrekening Te betalen (verschuldigde) btw is altijd een rekening van schuld.

Voorbeeld 1a Te betalen btw (bedragen exclusief btw)

Jansen verkoopt en repareert elektrische fietsen. Hij gebruikt het rekeningschema uit het voorgaande hoofdstuk. Jansen bepaalt van elke verkoop direct de oorspronkelijke inkoopwaarde en boekt deze gelijktijdig met de verkoopfactuur. De opbrengsten van onderhoud en reparaties van de fietsen boekt hij op de rekening Opbrengst verkopen laag.

De volgende financiële feiten doen zich voor in de maand mei

- 1/5 VF234 Verkoopfactuur verzonden aan H. Grutt voor 5 elektrische fietsen voor in totaal € 9.000,- (exclusief 21% btw). De inkoopwaarde is € 5.000,-.
- 3/5 K109 Per kas ontvangen voor onderhoud aan een elektrische fiets € 40,- exclusief 6 % btw.
- 4/5 CVF235 Retour ontvangen 2 elektrische fietsen van debiteur H. Grutt. Die waren verkocht voor in totaal € 3.600,- excl. 21% btw. De inkoopprijs bedroeg in totaal € 2.000,-. De creditnota is verzonden.
- 5/5 M054 Jansen heeft 1 elektrische fiets uit de voorraad genomen als cadeau voor een familielid. De inkoopprijs van deze fiets was € 1.000,-. De btw is 21%.
- 6/5 B024 Van debiteur H. Grutt ontvangen € 6.534,-

Journalposten

Het bedrag dat je van debiteuren of per kas ontvangt is altijd inclusief eventuele btw, dus altijd gelijk aan 121% of 106% in geval van btw. Bedragen op Opbrengst verkopen boek je altijd exclusief btw.

1/5	VF234	130 Debiteuren (9.000 x 121%)	10.890	
		Aan 163 Te betalen btw hoog (9.000 x 21%)		1.890
		Aan 850 Opbrengst verkopen hoog		9.000
		+		
		800 Kostprijs verkopen	5.000	
		Aan 700 Voorraad goederen		5.000
3/5	K109	100 Kas (40 x 106%)	42,40	
		Aan 162 Te betalen btw laag (40 x 6%)		2,40
		Aan 851 Opbrengst verkopen laag		40,00
4/5	CVF235	Aan 130 Debiteuren (3.600 x 121%)		4.356
		163 Te betalen btw hoog (3.600 x 21%)	756	
		850 Opbrengst verkopen hoog	3.600	
		+		
		Aan 800 Kostprijs verkopen		2.000
		700 Voorraad goederen	2.000	
Een creditverkoopfactuur wordt zoals bekend geboekt op precies dezelfde rekeningen als een gewone verkoopfactuur, maar de bedragen "aan de andere kant". Om dit nog eens duidelijk te maken zijn hierboven de grootboekrekeningen even in de oorspronkelijke volgorde weergegeven.				
5/5	M054	065 Privé (1.000 x 121%)	1.210	
		Aan 165 Btw privé (1.000 x 21%)		210
		Aan 700 Voorraad goederen		1.000

Als eigenaar goederen uit de zaak haalt dient hij volgens de Belastingdienst 21% btw over de inkoopprijs te betalen.

6/5	B024	110 Bank	6.534	
		Aan 130 Debiteuren		6.534

Bij de ontvangst van een factuurbedrag wordt géén btw meer geboekt. De btw is al geboekt bij de verzending van de verkoopfactuur!

Voorbeeld 1b Te betalen btw (bedragen inclusief btw)

De volgende financiële feiten doen zich bij Jansen voor in de maand mei

8/5	VF236	Verkoopfactuur verzonden aan J. Paardekoper voor 4 elektrische fietsen voor in totaal € 8.712,- inclusief 21% btw. De inkoopprijs is € 4.400,-.
9/5	K110	Per kas ontvangen voor reparatie van een elektrische fiets € 53,- inclusief 6 % btw.
10/5	CVF237	Retour ontvangen 1 elektrische fiets van debiteur J. Paardekoper. Die was verkocht voor € 2.178,- incl. 21% btw. De inkoopprijs bedroeg € 1.100,-. De creditnota is verzonden.

Journalposten

Op de rekeningen Kas en Debiteuren wordt altijd een bedrag geboekt inclusief eventuele btw. Bedragen op deze rekeningen zijn dan dus altijd gelijk aan 121% of 106%. Bedragen op grootboekrekening Opbrengst verkopen boek je altijd exclusief btw.

8/5	VF236	130 Debiteuren = 121%	8.712	
		Aan 163 Te betalen btw hoog $(8.712 / 121) \times 21$		1.512
		Aan 850 Opbr. verkopen hoog $(8.712 / 121) \times 100$		7.200
		+		
		800 Kostprijs verkopen	4.400	
		Aan 700 Voorraad goederen		4.400

Het bedrag van € 8.712 op Debiteuren is incl. 21% btw. Dit bedrag is dus gelijk aan 121 (%). Deel het bedrag van € 8.712,- door 121 dan vind je hoeveel 1 procent is (= 72). Vermenigvuldig de uitkomst met 21 en je vindt de btw. Vermenigvuldig de uitkomst met 100 en je vindt het bedrag excl. btw.

9/5	K110	100 Kas = 106 %	53	
		Aan 162 Te betalen btw laag $(53 / 106) \times 6$		3
		Aan 851 Opbrengst verkopen laag $(53 / 106) \times 100$		50

Het bedrag van € 53,- op Kas is incl. 6% btw. Dit bedrag is dus gelijk aan 106 (%). Deel het bedrag van € 53,- door 106 dan vind je hoeveel 1 procent is (= 0,50). Vermenigvuldig deze uitkomst met 6 en je vind de btw. Vermenigvuldig deze uitkomst met 100 en je vind het bedrag excl. btw.

10/5	CVF237	Aan 130 Debiteuren = 121 %		2.178
		163 Te betalen btw hoog $(2.178 / 121) \times 21$	378	
		850 Opbr. verkopen hoog $(2.178 / 121) \times 100$	1.800	
		+		
		Aan 800 Kostprijs verkopen hoog		1.100
		700 Voorraad goederen	1.100	

4.3 Te verrekenen btw

Als een bedrijf goederen of diensten inkoop betaalt het daarover btw aan zijn leverancier, maar die btw kan een bedrijf weer verrekenen met (in mindering brengen op) de btw die het aan de Belastingdienst moet betalen. Die btw boekt een bedrijf op rekeningen Te verrekenen btw.

Een rekening Te verrekenen btw kan onder verschillende namen bij bedrijven voorkomen zoals: Te vorderen btw, Te verrekenen omzetbelasting of Te vorderen omzetbelasting.

Verder gebruikt men soms aparte grootboekrekeningen voor het 6%-tarief en het 21%-tarief. In de boekhouding komen dan bijvoorbeeld voor de rekeningen Te verrekenen btw laag en Te verrekenen btw hoog.

Zijn er goederen of diensten ingekocht voor privédoeleinden dan is er géén recht op teruggave van btw, de btw mag niet worden verrekend. Het volle bedrag van de aankopen inclusief btw komt dan ten laste van de rekening Privé.

Een grootboekrekening Te verrekenen btw is altijd een rekening van bezit. Een bedrijf heeft recht op teruggave van de btw.

Voorbeeld 2a Te verrekenen btw (bedragen exclusief btw)

De volgende financiële doen zich feiten voor bij Jansen in de maand mei.

15/5	IF453	Inkoopfactuur ontvangen van de inkoop van 10 elektrische fietsen bij leverancier "E-bikes" voor € 1.000,- per stuk exclusief 21% btw.
16/5	IF454	Inkoopfactuur ontvangen van machinefabriek Gabro. Het factuurbedrag bedraagt € 1.800,- exclusief 21% btw. De machine is ontvangen.
17/5	K111	Kassabon van AH voor aanschaf van koffie, melk en suiker voor personeel. De kassabon vermeldt € 6,- exclusief 6% btw.
18/5	CIF455	Creditinkoopfactuur ontvangen van leverancier "E-bikes" voor 1 retour gezonden elektrische fiets met inkoopprijs van € 1.000,- exclusief 21% btw.
19/5	K112	Kassabon van Mediamarkt voor € 80,- exclusief 21% btw voor de aanschaf van een koptelefoon voor de heer Jansen.
19/5	B025	Betaald aan crediteur E-bikes te Den Haag € 10.890,-

Journalposten

Het bedrag dat je aan crediteuren of per kas betaalt is altijd inclusief eventuele btw, dus altijd gelijk aan 121% of 106% ingeval van btw. Datgene wat is ingekocht boek je altijd exclusief btw.

15/5	IF453	700 Voorraad fietsen	10.000	
		161 Te verrekenen btw hoog (10.000 x 21%)	2.100	
		Aan 140 Crediteuren (10.000 x 121%)		12.100
16/5	IF 454	040 Machines	1.800	
		161 Te verrekenen btw hoog (1.800 x 21%)	378	
		Aan 140 Crediteuren (1.800 x 121%)		2.178

17/5	K111	425 Personeelskosten	6	
		160 Te verrekenen btw laag (6 x 6%)	0,36	
		Aan 100 Kas (6 x 106%)		6,36
18/5	CIF455	Aan 700 Voorraad fietsen		1.000
		Aan 161 Te verrekenen btw hoog		210
		140 Crediteuren	1.210	
19/5	K112	065 Privé	96,80	
		Aan 100 Kas		96,80

Jansen is de eigenaar van het bedrijf. De koptelefoon is een privéuitgave, er mag dan géén btw worden verrekend. Op rekening Privé wordt een bedrag inclusief btw geboekt.

19/5	B025	140 Crediteuren	10.890	
		Aan 110 Bank		10.890

Bij een betaling van een factuurbedrag wordt er geen btw meer geboekt. De btw is al geboekt bij de ontvangst van de inkoopfactuur.

Voorbeeld 2b Te verrekenen btw (bedragen inclusief btw)

De volgende financiële feiten doen zich feiten voor in de maand mei.

22/5	IF456	Inkoopfactuur ontvangen van de inkoop van 6 elektrische fietsen bij leverancier "E-bikes" te Den Haag voor in totaal € 7.260,- inclusief 21% btw.		
24/5	K113	Kassabon van AH van € 31,80 inclusief 6% btw voor de aanschaf van enkele plantjes voor op kantoor op verzoek van personeel.		
25/5	CIF457	Creditinkoopfactuur ontvangen van leverancier "E-bikes" voor twee retour gezonden elektrische fietsen met een inkoopprijs van in totaal € 2.420 inclusief 21% btw.		

Journalposten

Op de rekeningen Kas en Crediteuren wordt altijd een bedrag geboekt inclusief eventuele btw. Bedragen op deze rekeningen zijn dan altijd gelijk aan 121% of 106% ingeval van btw. Datgene wat is ingekocht boek je altijd exclusief btw.

22/5	IF456	700 Voorraad fietsen $(7.260 / 121) \times 100$	6.000	
		161 Te verrekenen btw hoog $(7.260 / 121) \times 21$	1.260	
		Aan 140 Crediteuren = 121 %		7.260
24/5	K113	425 Personeelskosten $(31,80 / 106) \times 100$	30	
		160 Te verrekenen btw laag $(31,80 / 106) \times 6$	1,80	
		Aan 100 Kas = 106%		31,80
25/5	CIF457	Aan 700 Voorraad fietsen $(2.420 / 121) \times 100$		2.000
		Aan 161 Te ver. btw hoog $(2.420 / 121) \times 21$		420
		140 Crediteuren = 121 %	2.420	

4.4 Af te dragen btw

Af te dragen btw is het bedrag dat het bedrijf volgens de boekhouding per saldo aan de Belastingdienst moet betalen aan btw. Het is het verschil tussen alle bedragen die in het grootboek op rekeningen Te betalen btw staan en alle bedragen die op rekeningen Te verrekenen btw staan.

De rekening af te dragen btw is een rekening van schuld, het geeft het bedrag aan btw aan dat per saldo verschuldigd is aan de Belastingdienst.

Voorbeeld 3 Af te dragen btw

In het grootboek van Jansen komen voor het derde kwartaal de volgende gegevens voor:

<i>Grootboekrekening</i>	<i>Debet</i>	<i>Credit</i>
162 Te betalen btw laag		2.623,50
163 Te betalen btw hoog		50.460,90
160 Te verrekenen btw laag	850,20	
161 Te verrekenen btw hoog	11.050,10	

Gevraagd

Boek de bedragen op de btw-grootboekrekeningen over naar de rekening Af te dragen Btw

Uitwerking

162 Te betalen btw laag	2.623,50	(rek. 162 heeft nu saldo 0)
163 Te betalen btw hoog	50.460,90	(rek. 163 heeft nu saldo 0)
Aan 160 Te verrekenen btw laag		850,20 (rek. 160 heeft nu saldo 0)
Aan 161 Te verrekenen btw hoog		11.050,10 (rek. 161 heeft nu saldo 0)
Aan 168 Af te dragen btw		41.184,10 (per saldo te betalen)

Toelichting

Op rekening 162 Te betalen btw laag en rekening 163 Te betalen btw hoog staan aan de creditzijde bedragen. Door nu op deze rekeningen dezelfde bedragen debet te boeken, komt er op deze rekeningen evenveel debet als credit te staan. Het saldo op deze rekeningen wordt dan 0, deze rekeningen zijn nu "leeg geboekt", deze rekeningen "lopen glad".

Op rekening 160 Te verrekenen btw laag en op 161 Te verrekenen btw hoog staan aan de debetzijde bedragen. Door nu dezelfde bedragen op deze rekeningen credit te boeken, wordt ook het saldo van deze beide rekeningen gelijk aan 0. Deze rekeningen zijn nu ook "leeg".

De af te dragen btw is het verschil tussen alle bedragen op rekeningen Te betalen btw (€ 2.623,50 + € 50.460,90) minus alle bedragen op rekeningen Te verrekenen btw (€ 850,20 + € 11.050,10). Dit verschil bedraagt € 41.184,10. En dat bedrag wordt met deze journaalpost credit geboekt op rekening 168 Af te dragen btw. Dat is het bedrag dat aan btw aan de Belastingdienst moet worden afgedragen volgens de boekhouding.

Met behulp van de btw-grootboekrekeningen doe je ook de btw-aangifte, die overigens digitaal verloopt.

Daarbij moet je even opletten dat een bedrijf bedragen mag afronden in haar eigen voordeel op gehele euro's. Te betalen bedragen mogen altijd worden afgerond naar beneden op één euro en het te verrekenen bedrag (de voorbelasting) mag altijd naar boven worden afgerond op één euro

Enkele gegevens aangifte btw

Gegevens omzet en omzetbelasting		
	Bedrag waarover omzetbelasting wordt berekend	Omzetbelasting
1 Prestaties binnenland		
1a Leveringen/diensten belast met 21%	€ 240.290	€ 50.460
1b Leveringen/diensten belast met 6%	€ 43.725	€ 2.623
1c Leveringen/diensten belast met overige tarieven, behalve 0%	€	€
1d Privégebruik	€	€
1e Leveringen/diensten belast met 0% of niet bij u belast	€	
2 Verleggingsregelingen binnenland		
2a Leveringen/diensten waarbij de heffing van omzetbelasting naar u is verlegd	€	€
3 Prestaties naar / in het buitenland		
3a Leveringen naar landen buiten de EU (uitvoer)	€	
3b Leveringen naar / diensten in landen binnen de EU	€	
3c Installatie/afstandsverkopen binnen de EU	€	
4 Prestaties uit het buitenland aan u verricht		
4a Leveringen/diensten uit landen buiten de EU	€	€
4b Leveringen/diensten uit landen binnen de EU	€	€
5 Voorbelasting, kleineondernemersregeling, schatting en eindtotaal		
5a Verschuldigde omzetbelasting (1a t/m 4 b)		€ 53.083
5b Voorbelasting		€ 11.901
5c Subtotaal (5a min 5b)		€ 41.182
5d Vermindering volgens de kleineondernemersregeling		€
5e Schatting vorige aangifte(n)		€
5f Schatting deze aangifte		€
		+ _____

Toelichting btw-aangifte

- Bij rubriek 1a zie je staan dat Jansen een 21%-omzet (opbrengst verkopen hoog) had van € 240.290,-. De 21% btw die hij daarover moet betalen bedraagt € 50.460,90 en dat is afgerond in het voordeel van Jansen naar beneden op € 50.460,-.
Bij rubriek 1b zie je staan dat Jansen een 6%-omzet had van € 43.725,-. De te betalen 6% btw bedraagt daarover € 2.623,50. In het voordeel van Jansen is dat naar beneden afgerond op € 2.623,-.
- Bij rubriek 5b zie je staan dat Jansen € 11.901,- aan **voorbelaasting** heeft opgevoerd. Dat is de **optelsom van alle bedragen die op rekeningen Te verrekenen btw** staan: € 850,20 laag + € 11.050,10 hoog = € 11.900,30. Dat bedrag is afgerond in het voordeel van Jansen naar boven: € 11.901,-

Het bedrag wat Jansen moet betalen volgens de btw-aangifte is € 41.182.

Volgens grootboekrekening 168 Af te dragen btw zou moeten worden betaald het bedrag € 41.184,10 (zie vorige pagina).

Deze bedragen komen niet helemaal overeen omdat de bedragen bij de aangifte zijn afgerond.

Het afrondingsverschil bedraagt:

Volgens boekhouding is creditsaldo rekening 168 Af te dragen btw	€ 41.184,10
Volgens aangifte btw moet betaald worden	<u>€ 41.182,00</u>
Afrondingsverschil	€ 2,10

Het bedrag dat Jansen werkelijk betaalt is het bedrag van het btw-aangifteformulier. Als Jansen dit bedrag per Bank aan de Belastingdienst overmaakt dan boekt hij:

Journalpost betaling af te dragen btw aan de Belastingdienst

168 Af te dragen btw	41.184,10	(rekening 168 krijgt nu saldo van 0)
Aan 110 Bank	41.182,00	(bedrag van aangifteformulier)
Aan 953 Afrondingsverschil	2,10	(afrondingsverschil)

4.5 Btw en buitenland

Een handelsbedrijf kan goederen leveren aan en verwerven uit het buitenland. De btw-aangifte maakt daarbij onderscheid tussen EU-landen en landen buiten de EU.

Leveringen aan het buitenland

Als een bedrijf goederen of diensten levert aan een onderneming in een land binnen de EU dan spreekt men van een intracommunautaire levering (ICL). Als een bedrijf levert aan een onderneming met een btw-nummer in ander land binnen de EU dan bedraagt het btw-tarief 0%. Zowel het btw-nummer van de Nederlandse onderneming als van de onderneming in een ander land binnen de EU moet dan op factuur staan en er moet bewijs zijn dat de goederen het land verlaten.

Een onderneming zal veelal een aparte grootboekrekening aanhouden voor de opbrengst verkopen van goederen aan ondernemingen in andere EU-landen omdat deze verkopen immers moeten worden aangegeven bij rubriek 3b van de btw-aangifte. Die grootboekrekening geeft dan het direct het bedrag aan dat bij rubriek 3b moet worden ingevuld. Een dergelijke grootboekrekening zou kunnen zijn: 870 Opbrengst verkopen EU. De intracommunautaire leveringen moeten bij de btw-aangifte overigens nader worden gespecificeerd.

Voor goederen die men exporteert naar landen buiten de EU geldt eveneens het 0-tarief, waarbij het niet uitmaakt of men de goederen aan een particulier of aan een onderneming verkoopt. Er moet wel een bewijs zijn dat de goederen het land verlaten. De export van de goederen moet worden aangegeven bij rubriek 3a van de btw-aangifte en daarom zal een bedrijf ook voor deze opbrengsten vaak een aparte grootboekrekening aanhouden. Een dergelijke grootboekrekening zou kunnen zijn: 880 Opbrengst verkopen buiten EU.

Kijk dus altijd goed in het rekeningschema van een bedrijf welke rekeningen er voorkomen met betrekking tot opbrengsten behaald in het buitenland.

Voorbeeld 4

VF454 Factuur verzonden voor geleverde goederen aan onderneming DIVA te Brussel € 4.000,-. Btw 0%. De inkoopprijs bedraagt € 2.500,-.	130 Debiteuren	4.000	
	Aan 870 Opbr. verk. EU		4.000
	800 Kostprijs verkopen	2.500	
	Aan 700 Voorraad goederen		2.500
VF455 Factuur verzonden voor geleverde goederen aan een bedrijf in Noorwegen € 10.000,-. Btw 0%. De inkoopprijs bedraagt € 7.500,-.	130 Debiteuren	10.000	
	Aan 880 Opbr. verk. buiten EU		10.000
	800 Kostprijs verkopen	7.500	
	Aan 700 Voorraad goederen		7.500

Verwervingen uit het buitenland

Een Nederlands handelsbedrijf kan goederen aankopen bij een ander bedrijf uit de EU of bij een bedrijf uit een land buiten de EU. Worden er goederen of diensten ingekocht bij een ander bedrijf in de EU dan spreekt men van een intracommunautaire verwerving (ICV).

- De onderneming moet over de ingevoerde goederen Nederlandse btw berekenen en deze opgeven bij 4a en/of 4b van de btw-aangifte als het daartoe een vergunning heeft. Een bedrijf zou deze bedragen bijvoorbeeld kunnen boeken op rekeningen als 181 Te betalen btw EU en 183 Te betalen btw buiten EU.
- Maar de onderneming kan die btw ook weer direct als voorbelasting aftrekken bij dezelfde btw-aangifte (bij 5b). Deze terug te vragen btw kan eventueel gewoon op een btw-rekening Te verrekenen btw hoog of Te verrekenen btw laag worden geboekt, maar kan ook op aparte rekeningen worden geboekt zoals 180 Te verrekenen btw binnen EU of 182 Te verrekenen btw buiten EU. Alle bedragen op rekeningen Te verrekenen btw behoren tot de voorbelasting (rubriek 5b).

Per saldo betaalt het bedrijf zo geen btw op de buitenlandse goederen. Verder kan men de ingekochte goederen uit het buitenland boeken op aparte voorraadrekeningen om zo optimaal mogelijk aan te sluiten op de btw-aangifte.

Kijk altijd eerst goed in het rekeningschema van een bedrijf welke btw-rekeningen er voorkomen in de boekhouding met betrekking tot btw buitenland.

Voorbeeld 5

IF209 Factuur ontvangen voor geleverde goederen door een onderneming te Marseille voor € 8.000,-. Goederen vallen onder 21%-tarief.	740 Voorraad goederen EU 180 Te verrekenen btw EU Aan 181 Te betalen btw EU Aan 140 Crediteuren	8.000 1.680 1.680 8.000
IF210 Inkoopfactuur voor ontvangen goederen van een bedrijf uit Marokko voor € 7.000,-. Goederen vallen onder 21%-tarief.	750 Voorraad goederen buiten EU 182 Te verrekenen btw buiten EU Aan 183 Te bet. btw buiten EU Aan 140 Crediteuren	7.000 1.470 1.470 7.000

4.6 Afschrijvingen op duurzame productiemiddelen (inleiding)

Duurzame productiemiddelen (vaste activa) zijn productiemiddelen die voor meer dan 1 jaar door een bedrijf worden gebruikt. Sommige van die duurzame productiemiddelen gaan vele jaren mee zoals gebouwen, inventaris en machines en andere maar enkele jaren zoals bedrijfsauto's en computers.

Duurzame productiemiddelen worden elk jaar minder waard door slijtage en omdat er elk jaar weer nieuwere en betere exemplaren op de markt komen.

De jaarlijkse waardedalingen van de duurzame productiemiddelen (vaste activa) vormen voor een bedrijf een verlies dat in de boekhouding moet worden opgenomen. Het in de boekhouding opnemen van waardedalingen van duurzame productiemiddelen in een bepaalde periode noemt men afschrijven op vaste activa.

Op een duurzaam productiemiddel (vast actief) met een aanschafwaarde van minder dan € 450,- hoeft een bedrijf overigens niet jaarlijks een bedrag af te schrijven, een dergelijke aanschaf mag van de Belastingdienst direct in zijn geheel op een kostenrekening worden geboekt.

Voorbeeld 4

Een bedrijf heeft op 5-1-2018 een bestelauto gekocht voor € 20.000,- exclusief btw (= aanschafwaarde). De bestelauto wordt naar verwachting 5 jaar gebruikt (= levensduur) en de waarde na die 5 jaar is vermoedelijk nog € 2.500,- (= restwaarde).

Gevraagd

- Bereken het jaarlijks af te schrijven bedrag op de bestelauto
- Geef de journaalpost van de aankoop
- De journaalpost van de jaarlijkse afschrijving

Uitwerking

- a Jaarlijkse afschrijving

$$\frac{\text{€ 20.000,- (aanschafwaarde)} - \text{€ 2.500,- (restwaarde)}}{5 \text{ jaar (levensduur)}} = \text{€ 3.500 per jaar}$$

- b Journaalpost aankoop bestelauto

050 Auto's	20.000	
161 Te verrekenen btw hoog	4.200	
Aan 140 Crediteuren		24.200

- c Journaalpost jaarlijkse afschrijving

Er twee verschillende methoden waarop je een afschrijving in de boekhouding kunt opnemen. Je moet dus altijd eerst uitzoeken welke methode een bedrijf gebruikt voor je een journaalpost kunt maken van een afschrijving.

Methode I

Afschrijven direct ten laste van het actief

Bestudeer het rekeningschema van het bedrijf. Zie je daar voor een duurzaam productiemiddel (vast actief) géén aparte rekening 0... Afschrijving staan, dan boek je:

405 Afschrijvingskosten	3.500	
Aan 050 Auto		3.500

Methode II

Gebruik rekening 0... Afschrijving

Bestudeer het rekeningschema van het bedrijf. Zie je daar voor een duurzaam productiemiddel (vast actief) wél een aparte rekening 0... Afschrijving staan, dan **moet** je boeken

405 Afschrijvingskosten	3.500	
Aan 051 Afschrijving auto		3.500

In hoofdstuk 14 komen we nog uitgebreid terug op het afschrijven op vaste activa. In dit hoofdstuk gaat het er vooral om dat je voorlopig onthoudt:

- dat er twee mogelijke journaalposten zijn met betrekking tot een afschrijving op een duurzaam productiemiddel én
- dat een rekening 0... Afschrijving Een heel bijzonder type grootboekrekening is, namelijk een correctierekening. Het corrigeert een bedrag dat op een andere rekening staat. Het bedrag dat bijvoorbeeld credit op rekening 051 Afschrijving auto staat is een correctie op het bedrag dat debet staat op rekening 050 Auto.

4.7 Begrippen

BTW	Belasting op toegevoegde waarde ook wel omzetbelasting genoemd. Een bedrijf is wettelijk verplicht om over het bedrag aan verkopen (omzet) btw in rekening te brengen aan haar klanten. De hoogte van het belastingtarief hangt af van het soort goederen of diensten dat het bedrijf verkoopt.
Btw tarief hoog (algemene tarief)	Het hoge tarief is op dit moment 21% en geldt in beginsel voor alle goederen en diensten. Dit tarief wordt daarom het algemene tarief genoemd. Andere tarieven mogen alleen in bijzondere gevallen worden toegepast.
Btw tarief laag	Het lage tarief is op dit moment 6%. Dit tarief mag alleen maar worden toegepast op goederen en diensten door de wet genoemd. Voorbeelden op dit moment: agrarische producten, water, voedingsmiddelen, geneesmiddelen, boeken en kranten, het vervoeren van personen, het herstellen van fietsen / kleding / schoenen, het verhuren van boeken, het bieden van kampeergelegenheid of logies en diensten in de sportsfeer.
Goederen en diensten met 0% btw	Als goederen worden uitgevoerd naar een ander EU-land of naar een land buiten de EU dan geldt het 0%-tarief. Ook diensten kunnen soms onder het 0%-tarief vallen. Een bedrijf mag de btw over de <i>inkopen</i> die het doet voor de te verkopen producten en diensten waarvoor het 0%-tarief geldt terugvorderen van de Belastingdienst.
Vrijgesteld van btw	Tot de vrijgestelde goederen en diensten behoren onder andere: onroerende zaken, geld, verzekeringen en onderwijs.
Te betalen btw	Als een bedrijf goederen of diensten verkoopt dan moet het bedrijf over de verkoopwaarde (omzet) btw in rekening brengen aan haar klanten. De ontvangen btw moet een bedrijf betalen aan de Belastingdienst. Een grootboekrekening Te betalen (verschuldigde) btw is altijd een rekening van schuld.
Te verrekenen btw (Te vorderen btw, Te verrekenen omzetbelasting)	Btw op inkopen die gedaan zijn voor bedrijfsdoeleinden kan een bedrijf terugvragen van de Belastingdienst of anders geformuleerd het kan deze aftrekken van (verrekenen met) de btw die het bedrijf moet betalen. Maar zijn er zaken (voor een deel) ingekocht voor privédoeleinden dan is er (voor dat deel) géén recht op teruggave van btw. Een grootboekrekening Te verrekenen btw is altijd een rekening van bezit.
Te betalen btw privé	Een grootboekrekening waarop alle bedragen aan btw worden geboekt in verband met privétransacties van de eigenaar.
Voorbelasting	Bedrag dat men bij de btw-aangifte invult als aftrekpost op het totale bedrag aan te betalen btw. Het is de optelsom van bedragen die op rekeningen Te verrekenen btw staan.

Intracommunautaire levering (ICL)	Een onderneming verkoopt goederen of diensten aan een andere onderneming binnen de EU. Btw is 0%. Op de factuur moet dan wel het btw-identificatienummer voorkomen van zowel de Nederlandse onderneming als de onderneming uit het andere EU-land en er moet een bewijs zijn dat de goederen het land verlaten.
Intracommunautaire verwerving (ICV)	Aankoop van goederen of diensten door een Nederlandse onderneming bij een onderneming uit een ander EU-land. Zowel het btw-identificatienummer van de Nederlandse onderneming als de buitenlandse onderneming moet op de factuur staan en er moet een bewijs zijn de goederen het land van de leverancier verlaten. De aangekochte goederen zijn in Nederland belast met Nederlandse btw, maar deze Te betalen btw kan het bedrijf vervolgens direct weer terugvragen bij dezelfde btw-aangifte in de vorm van voorbelasting (Te verrekenen btw).
Duurzaam productiemiddel (vast actief)	Productiemiddel meer dan 1 jaar in gebruik bij een bedrijf. (gebouwen, inventaris, machines, bedrijfsauto's, e.d.).
Aanschafwaarde vast actief	Waarde waarvoor een duurzaam productiemiddel is aangekocht inclusief bijkomende kosten zoals accessoires en kosten van aanleg of installatie.
Levensduur vast actief	De (verwachte) periode dat een duurzaam productiemiddel wordt gebruikt.
Restwaarde vast actief	De (verwachte) waarde van een duurzaam productiemiddel aan het einde van zijn levensduur.
Afschrijven	Het in de boekhouding opnemen van de waardedaling van een duurzaam productiemiddel (vaste actief) in een bepaalde periode.
Afschrijvingskosten	Bedrag dat in een periode wordt gezien als waardeverlies van een duurzaam productiemiddel en dat op een grootboekrekening afschrijvingskosten wordt geboekt.
Afschrijven ten laste van het actief	Methode van boeken van afschrijvingen indien er in de boekhouding géén aparte rekening 0... Afschrijving voorkomt voor het duurzaam productiemiddel. De afschrijving wordt dan credit geboekt op de grootboekrekening van het duurzaam productiemiddel (vast actief)
Afschrijven met behulp van een rekening Afschrijving	Methode van boeken van afschrijvingen indien er in de boekhouding wel een aparte rekening 0... Afschrijving voorkomt voor een duurzaam productiemiddel (vast actief). De afschrijving wordt dan credit geboekt op de aparte rekening) 0.. Afschrijving
Correctierekening	Grootboekrekening die dient als een correctie van een bedrag op een andere grootboekrekening.

Logboek

Versie 1.1

Toegevoegd: op voorpagina verwijzing naar opgaven en werkbladen